

ЕКОЛОГІЧНІ ЗВІТИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*В.В. Кошевець, аспірант кафедри управління
Сумський державний університет, м. Суми*

Екологічний звіт є одним із видів нефінансової звітності. Використання даного виду звітності зумовлене необхідністю переходу від прибутково відповідального бізнесу на соціально відповідальний з метою формування лояльності стейкхолдерів.

Екологічні звіти, за умови, що вони формуються періодично, дозволяють здійснювати моніторинг екологічної політики підприємства протягом ряду років або проводити порівняння екологічних програм різних компаній. Підготовка та оприлюднення екологічних звітів збільшує рівень інформаційної відкритості компанії.

В загальному вигляді екологічний звіт має містити інформацію про екологічну політику; рівень виконання запланованих в попередньому періоді заходів щодо зменшення навантаження на навколишнє середовище; розмір та цільове призначення інвестицій в природоохоронну діяльність; програми та заходи, спрямовані на охорону довкілля; зовнішні перевірки та моніторинг підприємства; екологічні плани на наступний період.

Формування та оприлюднення екологічних та інших нефінансових звітів надає компанії такі переваги:

- удосконалення управління компанією - в процесі підготовки звіту відбувається аналіз власної стратегії, проводиться об'єктивний аналіз нефінансових ризиків, оцінюється вплив компанії на суспільство та навколишнє природне середовище;

- зростання довіри до діяльності компанії – компанія у нефінансових звітах демонструє соціальну та екологічну відповідальність;

- підвищення прозорості компанії – наявність нефінансової звітності дозволяє стейкхолдерам отримати інформацію щодо екологічних та соціальних аспектів діяльності компанії разом із економічними результатами діяльності. Це дозволяє об'єктивно оцінювати ризики бізнесу, пов'язані з нефінансовими аспектами діяльності;

- зміцнення ділових зв'язків, пов'язане зі збільшенням ступеня прозорості та зростанням довіри стейкхолдерів до діяльності компанії.

- вихід на нові ринки, пов'язаний з дотриманням принципів соціально відповідальної діяльності.

Незважаючи на значні переваги від формування нефінансової звітності, існують значні ризики, які і обмежують застосування даного виду звітності українськими компаніями, а саме:

- 1) формуючи звіт, компанія повинна висвітлювати не лише позитивну інформацію про діяльність, але і негативну, що призведе до критики її

діяльності з боку стейкхолдерів. З метою зменшення негативних наслідків критики необхідно ефективно використовувати зворотні зв'язки в процесі прийняття управлінських рішень;

2) підготовка повноцінного нефінансового звіту вимагає значних матеріальних та часових затрат, наявності висококваліфікованого персоналу, згаджених внутрішньокорпоративних систем тощо;

3) дані, які наводяться у нефінансових звітах мають бути достовірними. Враховуючи ступінь доступності отримання даних щодо нефінансових аспектів діяльності, свідоме подання неправдивої інформації в одному із звітів призведе до викривлення загальної тенденції розвитку компанії і до зменшення довіри до такої компанії.

На даний момент частка компаній, які формують нефінансові звіти є незначною, проте щороку число компаній, які бажають оприлюднити результати діяльності в галузі соціальної та екологічної відповідальності збільшується. Це пов'язано, в першу чергу, з бажанням привести власну діяльність у відповідність до міжнародних стандартів ведення бізнесу, що дозволить розширити ринки збуту продукції.

Українські компанії досить обережно підходять до розкриття інформації щодо нефінансових аспектів діяльності, тому глибина розкриття інформації на даний час є незначною. Найбільш поширеними аспектами, які розкриваються українськими компаніями є: умови праці та розвиток людського капіталу, збереження і відтворення довкілля, добродійність і благодійництво, співпраця з місцевими громадами.

Отже, на даний момент формування екологічних звітів в Україні знаходиться на стадії зародження і має значний потенціал розвитку про що свідчить щорічне збільшення числа компаній, які оприлюднюють екологічні звіти або звіти зі сталого розвитку.

Екологічний менеджмент у загальній системі управління : збірник тез доповідей Тринадцятої щорічної всеукраїнської наукової конференції, м. Суми, 17-18 квітня 2013 р. / Відп. за вип. О.М. Теліженко. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 77-78.